

הרי שקרא להם הכתוב בלשון "ספחת".

וטעמו של דבר, היות והם ממשיכים במעשיהם הקודמים גם לאחר גירותם, ומשפיעים בכך לרעה על ישאל הלומדים מהם, או מסתמכים עליהם בהוראת איסור והיתר.

עוד שנינו שם בבבלי: **ומודיעים אותו עון** ההמנעות ממתן לקט, **שכחה ופאה ומעשר עני**.

ומבאר הגמרא: **מאי טעמא** מודיעים אותו דוקא עון מצוה זו?

אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: היות והגויים מקפידים מאד על ממונם, לפיכך מודיעים להם את ענין מתנות עניים, שמא יפרשו מלהתגייר לפי שיחוסו על ממונם.

ומצינו שהגויים מקפידים כל כך על ממונם, עד שאינם מוכנים למחול אפילו על פחות משה פרוטה.

ולכן הדין הוא **שבן נח** שגזל, שחייב על כך מיתה, היות ובני נח נענשים על עבירת שבע המצוות שהם חייבים בהן, במיתה —

הרי הוא **נחרג** אפילו על גזילת פחות משה פרוטה, לפי שהן מקפידים אפילו על פחות משה פרוטה.

ולא ניתן הגזל להשבון אצל בני נח, שאינם יכולים לתקנו על ידי השבת הגזילה, כי רק אצל ישראל אמרה תורה שהשבת הגזילה היא תיקון חטא הגזל, ולא אצל בני נח.

עוד שנינו בבבלי: **ואין מרבים עליו, ואין מדקדקים עליו**.

אמר רבי אלעזר: מאי קראה?

דכתיב במגילת רות [פרק א] **"ותרא נעמי כי מתאמצת היא [רות] ללכת אתה — ותחדל לדבר אליה"**.

אמרה לה נעמי לרות: **אסיר לך**, אסור לנו ללכת בשבת מעבר לתחום שבת!

ענתה לה רות: **באשר תלכי — אלך**.

אמרה לה נעמי: **אסיר לך יחוד עם אשת איש!**

ענתה לה רות: **באשר תליני — אליך**.

אמרה נעמי: **מפקדינך שש מאות וי"ג מצות!**

ענתה רות: **עמך — עמי**.

אמרה נעמי: **אסיר לך עבודת כוכבים!**

ענתה רות: **ואלחידך — אלהי**.

אמרה נעמי: **ארבע מיתות נמסרו לבית דין!**

ענתה רות: **באשר תמותי — אמות**.

אמרה נעמי: **ב' קברים [בתי קברות] נמסרו לב"ד!**

האחד, לחייבי מיתות חמורות, שהם הנשרפים והנסקלים, לפי שהרשיעו לעשות עבירות חמורות.

והשני, לחייבי מיתות קלות, שהם הנהרגים בסייף והנחנקים.

ענתה רות: **ושם אקבר**.

מיד, "ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה — ותחדל לדבר אליה".

עוד שנינו בברייתא: **קיבל — מלין אותו מיד**.

מאי טעמא ממהרים לקבלו מיד?

שהויי מצוה — לא משהינן.

עוד שנינו בברייתא: **נשתירו בו ציצין המעכבין המילה חוזרין ומלין אותו שנית**.

כדתנן במסכת שבת [קלז א]: אלו הן ציצין המעכבין המילה, והוא נשאר ערל אם לא מורידים אותם:

אם נשתיר בשר מעור הערלה החופה את רוב העטרה.

ואם כהן הוא, אינו אוכל בתרומה. לפי שאסור לכהן ערל לאכול תרומה.

ואמר רב ירמיה בר אבא אמר רב: אין כונת המשנה לומר שרק אם נשאר בשר החופה את רוב היקפה של עטרה הרי הוא ערל.

אלא גם אם נשאר במקום אחד, בשר החופה

את רוב גובהה של עטרה, למרות שאין הוא חופה את רוב היקפה, הרי הוא ערל.⁽¹⁾

עוד שנינו בברייתא: **נתרפא, מטבילין אותו מיד**.

ומדייקת הגמרא: **נתרפא, אין, אז מטבילין אותו**.

אבל אם לא נתרפא מקום המילה, לא מטבילין אותו.

מאי טעמא? — משום דמאי, שהמים מרזו, מכבידים הם את חולי המכה.

עוד שנינו בברייתא: **ושני תלמידי חכמים עומדים על גביו**.

ופרכינן: **והא אמר רבי חייא אמר יוחנן: גר צריך שלשה, שהם בית דין, לגיורו!?**

ומשנינן: **הא אמר יוחנן לתנא, שהיה שונה לפניו את הבריות: תני בברייתא זו: שלשה תלמידי חכמים עומדים על גביו**.

עוד שנינו בברייתא: **טבל ועלה — הרי הוא כישראל לכל דבריו**.

והוינן בה: **כיון שמעתה ישראל הוא, למאי הלכתא שנינו שהוא כישראל "לכל דבריו"?**

1. העטרה היא ראש הגיד, שיש בו בשר מעובה, המתרומם ומוגבה מעל הגיד עצמו.

עור הערלה מחפה את העטרה, ובהסרת הערלה, בעת המילה, מתגלית העטרה כשהיא מוגבהת מעל הגיד.

אך קורה לעתים שלא מסירים את כל הערלה, ואז יתכנו שתי אפשרויות שבהן תיפסל המילה, והוא ישרא ערל:

האחת, שנשאר עור ערלה על הגיד, בצורה

כזאת שהעור מתוח על הגיד, ומקיף את הגיד מסביב, כך שמעט מגובהה של העטרה אינו נראה מסביב לעטרה.

אך עדיין נשאר רוב גובהה של העטרה כשהוא מגולה.

והשנית, כאשר במקום אחד שמסביב לעטרה נשאר עור ערלה המסתיר את רוב גובהה של העטרה מעל הגיד.

ואז הוא נשאר ערל, על אף שהעור הזה אינו

ומשנינן: "לכל דבריו" משמיענו, דאי הדר ביה, שאם יתחרט בו מגירותו, אינו יכול לחזור בו.

ואם מקדש בת ישראל לאחר שחזר והמיר דתו להיות גוי — "ישראל מומר" קרינא ביה, וקידושיו קידושין.

עוש שנינו בברייתא: אחד גר ואחד עבד משוחרר.

קמלא דעתך שכונת הברייתא היא להשוות גר הטובל לעבד כנעני הטובל לשחרורו, שצריך להודיעו מקצת מצוות בשעת הטבילה, כדי לקבל עליו עול מצות אז.

ורמינהו סתירה לכך מברייתא אחרת:

דתניא: במה דברים אמורים שצריך לקבל על עצמו עול מצוות בשעת הטבילה — בגר.

אבל בעבד משוחרר, שטובל לשחרורו — אין צריך לקבל אז עול מצוות, היות ובשעה שהטבילוהו לשם עבדות הוא כבר מתחייב במצות כמו אשה!

אמר רב ששת, לא קשיא:

הא, הברייתא שצריך עבד משוחרר לקבל על עצמו מצוות בעת הטבילה לשחרורו — רבי שמעון בן אלעזר היא.

הא, הברייתא ששנינו בה, שאין עבד משוחרר צריך לקבל עול מצוות בעת טבילת שחרורו, לפי שכבר קיבל עליו מצוות בעת הטבילה לעבדותו — רבנן היא.

דתניא על הפסוק באשה יפת תואר [דברים כא]: "ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים".

במה דברים אמורים, שצריך להמתין לה לבכייתה חודש ימים — שלא קבלה עליה להתגייר.

אבל קבלה עליה להתגייר מיד — מטבילה ליהדות, ומותר בה מיד.

רבי שמעון בן אלעזר אומר: אע"פ שלא קבלה עליה להתגייר, אם רוצה, הוא כופה אותה בעל כרחה, ומטבילה תחילה לשם שפחות.

שלדעתו יכול הוא להטבילה לשם שפחה כנענית בעל כרחה, אפילו שאינה מקבלת עליה מקצת מצות כאשה, והיא מתחייבת בהן בעל כרחה!

כי כל טבילות עבדים, לדעתו, הן נעשות בעל כרחן!

וחזור ומטבילה בעל כרחה לשם שחרור, ומשחררה.

ומותר בה מיד.

ומוכח שלפי רבי שמעון בן אלעזר, אין העבד צריך לקבל עליו עול מצות בשעה שטובל לשחרורו.

ואילו לרבנן, חייב לקבל עליו מצות, ולכן אינו יכול להטביל את היפת תואר באופן שכזה, כדי להיות מותר בה מיד.

מקיף את כל העטרה, אלא רוב העטרה גלוי כולו, ובמקום שהוא גלוי הוא לא מוסתר בכלל. לפי הש"ך י"ד סימן רסד.